

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Prologus Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

nostra, iis privemur, potens est Dominus omnes istorum exercitiorum in nobis supplere defectus.

Denique fides magnam suis cultoribus instillat paupertatem spiritus, & nuditatem interiore sciendi, fruendi, gustandi videlicet illustrationes, notitias particulares, & sentimenta solo divina voluntatis, & mandatorum Dei scopo desideris nostris proposito: neque necesse habeat, aut visiones, aut revelationes appetere, instinctibus aut sentimentis inhærere, cum ista omnia supergressi sint fundati in universali, certa & infallibili Scripturae sacrae revelatione.

Fides affectus consolationum expurgat, & evacuat, docens viam cœli regiam cruce esse & tribulationes. Illustrationibus quoque, & particularibus de Deo notitiis cor purificat: quando-

quidem omne id, quod de Deo cognoscimus & intelligimus fides transcendat.

Hinc ergo apparet viam hanc nuditatis fidei, utilissimam esse, cujus officium est, duobus affectibus animam evacuaré. Primo affectu gustuum & consolationum, docens nudè quærere JESUM crucifixum, & huic soli placere velle. Secundo affectu revelationum & visionum particularium animam emundat, dum altiore modo, certiori; infallibilis veritatis cognitione eam illustrat.

Verum hæc fidei nuditas, non ita incipientibus convenit, sed iis demum, qui jam ad viam unitivam pervenerunt, & hi, facili jam cursu, in via Domini exultant, virtutesque heroicas operantes, multos acquirunt gradus gratiæ in terris, & eadem proportionem sempiternæ gloriæ in cælis.

VENERABILIS PATRIS
THOMÆ à JESU
VIA BREVIS & PLANA
ORATIONIS MENTALIS.
PROLOGUS
AD LECTOREM.

BREVISSIMVS hic orationis mentalis acquisita (id est ejus Orationis, qua labore nostro & industria, divina cooperante gratiâ, acquiritur) Tractatus, de eo agit orationis genere, quod omnibus Christianis commune est, ipsâ pluribus in locis, nos ad illam invitante, imo & præcipiente Scripturâ sacrâ: Oportet semper orare. Et, Vigilate & orate. Item: in omni oratione & obsecratione, petitiones vestræ innotescant apud DEVM. Nam cum de oratione & contemplatione à DEO infusa, quæ non omnibus communia, sed specialia sunt DEI dona, duobus libris nuper in lucem editis latissimè tractaverimus: plurimi, qui necdum experi- entia, aut intelligentiâ, sublimem illam capere poterant contemplationis, & divinæ the- orie doctrinam, meritò faciliorem quandam & omnium capui magis accommodam, commu- nemque ad perfectionem tendentium orandi methodum desiderabant. Quare, cum om- nibus debitores simus, ut inquit Apostolus, opera pretium existimavimus, nuper à nobis editis, quos diximus, de divina contemplatione libris, hanc methodicam orationis acquisi- ta explanationem præfigere; ac viam planam & compendiosam omnibus aperire: quò non solum sublimibus istis animabus, quæ quasi aquilæ generosiores altissimo contemplationis volatu terrea hac transcendentes, purioris auræ salubritate vescuntur; sed etiam iis, quæ in sudore vultus sui laborioso orationis acquisita pane vescuntur, satisfaciamus.

Conabimur igitur brevi isto compendio animam spiritualiter in CHRISTO rena- tam excipere brachiis, lactare, atque ab lactare, pauloq; solidiore cibo, donec ad matu- ram ætatem & virilem perfectionem veniat, enutrire; ab ipso nimirum spiritualis vite tyrocinio per omnes illius ætates, veluti per quosdam gradus, certis quibusdam regulis, do- cumentis atque exercitiis paulatim, quasi supputatis ac mensuratis profectus spiritualis pas- sibus, manuducere: usq; dum iactis solidis vitæ omnino spiritualis fundamentis, mediante unione ac divina transformatione, occurrere possit Domino in animam perfectam. Mul- ti quidem hæc ætate auctores, varios, maximo animarum commodo, hac de re Tracta- tus edidèrunt: verum alii ita prolixos, ut vix perlegi; alii ita breves & obscuros, ut vix possint intelligi. Brevisimo igitur & clarissimo compendio ea, quæ ab aliis copiosius, vel minus clarè pertractantur, digesta atque explanata trademus: breviter exponentes, quid sit

fit oratio mentalis acquisita, qui ejus actus sive partes, qui gradus sive status incipientium, proficientium, & perfectorum. Alias etiam Deo dante trademus regulas, quibus securè quis & facile ad orationis perfectionem perveniat: ac denique, si per vires litiones, brevem & planam contemplationis etiam acquisita viam; ita ut ista dua tractationes, altera de Oratione acquisita, de contemplatione altera sint veluti praeambula & proxima dispositiones, ut quis, gratia divina & supernaturali praeventus, ad orationem & contemplationem supernaturales & divinas quantocius assurgat. Hunc igitur laborem nostrum, amice lector, aequi bonique consule.

CAPVT I.

Quid & quotuplex sit Oratio mentalis generatim sumpta.

1. 2. 9. § 4.
art. 4. ad
6.

ORATIO mentalis generatim accepta, una nimirum omnium fere SS. Patrum consensu est mentis in Deum elevatio. Quae quia duplici modo fieri potest, duplex quoque assignatur Orationis species; acquisita una, infusa altera, sicut & virtutum quaedam infusae, quas Deus in nobis sine nobis operatur, ut ex S. Augustino docet S. Thomas; quaedam Acquisitae sunt, quas propria industria, divina opitulante gratia, possumus comparare. Simili modo Orationem jure merito in acquisitam & infusam dividimus, Inter quas non parum est discriminis & differentiae, ut plenius quidem à nobis dictum est libro 1. de Divina Oratione cap. 1. breviter tamen nonnihil attingendum. Acquisita, industria & exercitatione propria, licet non sine divina operatione, & gratia, acquiritur, & perficitur: Infusa vero à gratia & inspiratione divina, non tamen sine cooperatione nostra procedit. Uterius Infusa à Spiritu S. medio aliquo dono, intellectus praecipue & sapientiae, modo ita divino & supernaturali in nobis promanat, ut ad eam humana ratio, etiam gratia & charitate praedita, neque sear perungere. Acquisita verò, humano modo, id est, per rationis, divinam gratiam aliisque supernaturalibus virtutibus adjuvat, discursum.

Quae quidem licet supernaturalis quoque alio sensu merito vocari possit, quia tamen humana ratio virtutibus Theologicis (quamvis omnino supernaturaliter & in ordine ad finem supernaturalem) modo quoque humano, per discursum ac propriam industriam movetur; quantum ad nosse & attinere propositi rationem, oratio supernaturalis & infusa non dicitur, nisi desuper adsit supernaturalis instinctus, & divina Spiritus S. medio quo ejus dono, motio secundum illud: Qui Spiritu Dei aguntur, hi filii Dei sunt. De hoc duplici Orationis genere egregie Carthus. differtur dicens: Oratione duplici via sive modo exercetur. Primo regulariter & communiter per rationis usum sive discursum, & haec oratio rationalis sive acquisita dicitur, cujus complementum, decor, & forma debet esse dilectio Dei: unde debet habere secum conjunctos divinae charitatis actus, tam Internos, quam externos, quales sunt: de DEI bonitate caeterisque ejus perfectionibus gaudere, ad DEUM fervide affici, ex ejus amore de peccatis compungi, orare pro extirpatione vitiorum, in quantum sunt impedimenta orationis, & pro gratia acquirendi orationem, passionis Christi affectuose & compassive recordari. Praeclarissimum insuper orationis infusae opus est, hymnis & laudibus Creatoris pura mente insistere, hoc enim daemones fugat,

Rom. 8.
Tract.
de Contempl.

desideratam gratiam assuetenter meretur, & vitae ecclestiae praeludium est.

Potest praeterea & aliud inter Orationem infusam & acquisitam assignari discrimen, quod illa à Spiritu sancto medio aliquo dono, haec vero ab habitu Fidei supernaturali, vel à virtute Religionis infusae dimanet, Verum si res attentius introspiciatur, omnis Orationis utriusque differentia ferè in modo tantum consistere deprehenditur. Infusa enim pleniori arque eminentiori modo Spiritu S. movente, Deum attingit, ad quem acquisita humano modo, industriaque tendit. Ex quo fit, ut (quemadmodum rectè annotavit Richardus) quae de DEO media Oratione acquisita discurrendo & laborando cognoscere possumus, eadem altiori modo per Orationem infusam donum penetrare valeamus. Hinc etiam acquisita in infusam frequenter terminatur, simul etiam in incipientibus commiscetur; ordinatum enim remissionis laborem efficacissimus Spiritus sancti afflatus interduum na sublevarique adjuvat, ut plenius aliquando velis, atque etiam, nonnunquam velis simul & remis velocissimè ac placidissimè ferantur. Atque haec supra citato de Divina oratione tractatus loco fusiùs à me explicata hic attigisse sufficiat. Nunc de oratione mentali acquisita tractemus, ac potiori loco ejus definitionem & partes exponamus.

CAPVT II.

Quid sit Oratio Mentalis acquisita.

SANCTVS Augustinus. mentalem orationem designans inquit: Oratio est rerum, quibus indigemus, à DEO petitio. S. Damascenus, Oratio est mentis in DEUM elevatio. Alii, Animae praeparatio describunt cum DEO colloquutionem. Quae etiam (diverso tamen ut supra diximus modo) in utroque, & infusae & acquisitae repetitur orationis genere. Acquisitae tamen appropriari poterunt hac vel simili expositione: Oratio est mentis in DEUM, nostro labore & industria, licet non sine divina gratia, elevatio. Eodem quoque sensu de reliquis dixeris.

Cum igitur oratio sit mentis elevatio, quia tam per cognitionem, quam per affectum in res supernas evehimur, non incongruè SS. PP. orationem mentalem definientes, nunc eam per intellectus, nunc per affectus operationes, explicaverunt. Sanctus itidem Augustinus loco supra citato, lib. de Quid autem, inquit, est oratio? nisi ascensio animae de terrestribus ad coelestia, inquisito superanimorum, invisibilium desiderium? Er, Oratio est conversio mentis in DEUM per pietatem & humilem affectum. S. Bernardus. Oratio, ait, est devota cordis intentio in DEUM pro malis amovendis.